

BRIEF: CIEPŁOWNICTWO W POLSCE

NAJWAŻNIEJSZE:

- Ponad 15 milionów Polaków mieszka w budynkach przyłączonych do sieci ciepłowniczych.
- **Działają 392 koncesjonowane przedsiębiorstwa energetyczne.** W źródłach zainstalowano **53188 MW** mocy cieplnej. Istnieje **22578 km** sieci ciepłowniczej.
- Budynki odpowiadają za 40 proc. zużycia energii w UE, połowę zużycia gazu i 36 proc. emisji gazów cieplarnianych, co pokazuje jak wielki jest wpływ ogrzewania na wyzwania klimatyczne.
- **Podstawowym wyzwaniem dla sektora ciepłownictwa systemowego jest odchodzenie od dominacji paliw kopalnych, co wpływa na pogarszającą się kondycję biznesową sektora.**
- Polski sektor ciepłowniczy stoi przed koniecznością dokonania transformacji energetycznej. Jej kierunek powinien być spójny z wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie efektywności energetycznej (**EED**) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych (**RED III**).
- Za niezmienny uznajemy kierunek działań oparty o trzy filary:
 - efektywność energetyczną;
 - odnawialne źródła energii wraz z magazynowaniem ciepła;
 - transformację cyfrową (digitalizację).
- Szerokie wykorzystanie OZE wymaga rozbudowy technik magazynowania energii.
- Konieczna jest poprawa rentowności przedsiębiorstw oraz prawna zmiana modelu regulacji zarówno dla ciepłowni jak i elektrociepłowni (procesy zatwierdzania taryf przez prezesa URE, tzw. metody kosztowa i uproszczona).

INFORMACJE ROZSZERZONE:

- Ciepłownictwo systemowe emituje znacznie mniej zanieczyszczeń powietrza w porównaniu do źródeł indywidualnych.
- W ciągu ostatnich ponad 20 lat nastąpił znaczący spadek poziomu emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Przede wszystkim pyłów (o 89,24%), dwutlenku siarki (o 80,84%), tlenków azotu (o 59,68%), natomiast **emisja CO₂ obniżyła się o ok. 15,54%.**
- Kluczowym paliwem w ciepłownictwie jest węgiel odpowiadający za **66,2%** miks paliwowego ciepła systemowego.
- Wyzwanie stanowi niski w skali kraju: 20% udział systemów efektywnych energetycznie. Uzyskanie takiego statusu zależy od odpowiedniego udziału ciepła pochodzącego z kogeneracji, OZE lub przy wykorzystaniu ciepła odpadowego. Status efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego daje możliwość pozyskania finansowania na inwestycje.
- Pakiet „Fit for 55” będzie wymagać nakładów na poziomie **od 94 mld zł do 178 mld zł** na infrastrukturę wytwórczą, **od 76 mld zł do 100 mld zł** na infrastrukturę przesyłową i dystrybucyjną, **od 106 mld zł do 140 mld zł** – na modernizację instalacji odbiorczych. Łącznie **od 276 do 418 mld zł na dekarbonizację sektora ciepłownictwa systemowego.**
- Wielopoziomowe planowanie energetyczne jako podstawa transformacji:
 - na poziomie krajowym – PEP, KPEiK, strategie sektorowe, jak np. Strategia dla ciepłownictwa;

Ważne! Dokument jest przygotowany w oparciu o dane, które były aktualne w dniu jego opracowania. W określonych obszarach mogą być dostępne świeższe informacje. Jeżeli interesują państwa aktualne dane liczbowe oraz szczegóły dotyczące poruszonych w zestawieniu zagadnień, pytania prosimy kierować na adres: media@klimat.gov.pl

- na poziomie lokalnym – Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST);
- na poziomie przedsiębiorstw: Plany rozwoju, Plany neutralności, Plany dostosowania do efektywnego systemu ciepłowniczego.
- Kompleksowe finansowanie transformacji energetycznej:
 - środki UE (FENG, FEnIKS);
 - Krajowy Plan Odbudowy (KPO);
 - Fundusz Modernizacyjny;
 - środki krajowe;
 - wypracowanie praktycznego modelu zabezpieczeń i poręczeń;
 - optymalna polityka taryfowa promująca transformację;
 - 30% darmowych uprawnień CO₂ do 2030 r. z przeznaczeniem na znaczące ograniczenie emisji przez transformację ciepłownictwa systemowego.
- **Elektryfikacja ciepłownictwa** jako wiodąca technologia wytwarzania ciepła w przyszłości – promowanie wykorzystywania energii elektrycznej z OZE (pompy ciepła, kotły elektrodowe współpracujące z magazynami ciepła).
- **Magazynowanie energii w formie ciepła** (magazyny krótko, średniookresowe oraz sezonowe) – wysoka sprawność, wysoka wydajność.
- **Ubóstwo energetyczne** – niezbędna systemowa ochrona grupy odbiorców ciepła narażonych na to zjawisko.

WYZWANIA:

- Pakiet **Fit for 55**, a w szczególności znowelizowane dyrektywy EED, RED III oraz ETS i EPBD stawiają precyzyjne cele przed sektorem ciepłowniczym. Dostawy ciepła powinny opierać się przede wszystkim na lokalnych zasobach nośników energii, pozwalających ograniczać ryzyko zmieniającej się koniunktury na rynkach paliw.
- **Dyrektywa RED III** wyznacza obowiązkowy cel udziału OZE dla całego sektora ciepłownictwa i chłodnictwa (włączając w to ciepłownictwo indywidualne). Powinien on wzrastać o **0,8 p.p. rocznie w latach 2021 – 2025** oraz o **1,1 p.p. corocznie w latach 2026 – 2030**. Orientacyjny cel udziału OZE i ciepła odpadowego dla ciepłownictwa i chłodnictwa systemowego powinien wzrastać o **2,2 p.p. corocznie w latach 2021-2030**.
- **Dyrektywa EED** zakłada zwiększenie udziału OZE i ciepła odpadowego, przy ograniczeniu paliw kopalnych.
- Podczas aktualizacji dokumentu „**Strategia dla ciepłownictwa do 2030 r. z perspektywą do 2040 r.**” należy precyzyjnie sformułować cele transformacji w sektorze ogrzewania. Pozwoli to ukierunkować inwestycje, zmobilizować przedsiębiorców, zwiększyć konkurencyjność oraz zaplanować długofalowe wsparcie finansowe projektów.

Komunikaty MKiŚ:

- Ministerstwo Klimatu i Środowiska wspiera transformację ciepłownictwa. Program „OZE – źródło ciepła dla ciepłownictwa” - [czytaj więcej](#)
- W Turku powstanie ciepłownia geotermalna z dofinansowaniem NFOŚiGW - [czytaj więcej](#)
- Porozumienia sektorowe w kontekście wyzwań OZE w Polsce [czytaj więcej](#)
- Otwarcie ciepłowni geotermalnej w Kole - [czytaj więcej](#)
- Wiceminister Krzysztof Galos wziął udział w debacie Energetyka i Gospodarka Obiegu Zamkniętego. Wyzwania dla energetyki konwencjonalnej, wyzwania dla OZE - [czytaj więcej](#)

Ważne! Dokument jest przygotowany w oparciu o dane, które były aktualne w dniu jego opracowania. W określonych obszarach mogą być dostępne świeższe informacje. Jeżeli interesują państwa aktualne dane liczbowe oraz szczegóły dotyczące poruszonych w zestawieniu zagadnień, pytania prosimy kierować na adres: media@klimat.gov.pl